

Kultura i Wartości

ISSN 2299-7806

Nr 40 (2025)

<http://dx.doi.org/10.17951/kw.2024.40.265-268>

**Contemporary Challenges and Values 4/
Współczesne wyzwania i wartości 4:
Values and Emotions/ Wartości i emocje
(Lublin, 20–21 listopada 2025)**

Leszek Kopciuch

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

e-mail: leszek.kopciuch@mail.umcs.pl

 <https://orcid.org/0000-0001-9128-697X>

W dniach 20–21 listopada 2025 Katedra Historii Filozofii i Filozofii Porównawczej (Instytut Filozofii, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) oraz czasopismo *Kultura i Wartości* zorganizowały międzynarodową konferencję naukową *Values and Emotions/ Wartości i emocje*. Konferencja odbyła się w trybie zdalnym (Zoom) w języku angielskim i polskim. W skład komitetu organizacyjnego weszli: dr hab. Leszek Kopciuch, prof. UMCS – przewodniczący, dr hab. Tomasz Stefaniuk, mgr Jan Koper. Konferencja została włączona w organizowane na Wydziale Filozofii i Socjologii UMCS obchody Światowego Dnia Filozofii.

Konferencja była kolejną częścią cyklu konferencji rozpoczętego w Lublinie w 2021 roku pod wspólnym tytułem *Contemporary Challenges and Values/ Współczesne wyzwania i wartości*. Pierwsza konferencja (w roku 2021) odbywała się jeszcze w ramach tej ogólnej formuły. Kolejne edycje był już poświęcone wybranemu bardziej szczegółowemu tematowi. W roku 2022 były to *Value Conflicts/ Konflikty wartości*, zaś w roku 2024 – *Plurality of Values and Relativism/ Wielość wartości i relatywizm*. Konferencja nie odbyła się w roku 2023.

Zaproszenie do udziału w tegorocznej konferencji zostało skierowane zarówno do filozofów zainteresowanych problematyką teorii wartości, jak i do badaczy z innych dziedzin, których prace koncentrują się na różnych aspektach relacji między wartościami a ludzkimi emocjami. W zamierzeniu organizatorów, wyrażonym w konferencyjnym zaproszeniu, konferencja miała obejmować zagadnienia ogólne i szczegółowe z zakresu epistemologii wartości, ontologii i metafizyki wartości, antropologii, socjologii oraz innych ujęć teoretycznych dotyczących wartości. Zaproponowana tematyka obejmowała m.in. następujące zagadnienia: 1) rola emocji w poznawaniu/doświadczeniu wartości; 2) związek między racjonalnym a emocjonalnym wymiarem świadomości aksjologicznej; 3) emocjonalne aspekty poznania wartości a problem obiektywizmu aksjologicznego; 4) emocjonalne aspekty poznania wartości a problem relatywizmu aksjologicznego; 5) emocje w poznaniu wartości a uniwersalizm aksjologiczny; 6) historyczne i współczesne teorie emocjonalizmu aksjologicznego; 7) krytycy i obrońcy emocjonalizmu w aksjologii; 8) negatywne i pozytywne aspekty emocjonalizmu; 9) dziedzictwo i współczesna rola aksjologii fenomenologicznej; 10) emocjonalizm aksjologiczny wobec teoretycznych i pozateoretycznych wyzwań współczesności.

Do ogłoszenia w trakcie konferencji zakwalifikowano 25 referatów, w tym 18 w języku angielskim oraz 7 w języku polskim. Ostatecznie na konferencji ogłoszono jednak 23 referaty (2 uczestników nie wzięło udziału). Obrady odbywały się w sekcjach anglojęzycznych (przeprowadzono 6 sesji) oraz polskojęzycznych (odbyły się 2 sesje). Uroczystego otwarcia konferencji dokonali: dr hab. Piotr Konderak, prof. UMCS – Dyrektor Instytutu Filozofii UMCS oraz dr hab. Leszek Kopciuch, prof. UMCS – pomysłodawca całego cyklu konferencyjnego oraz przewodniczący komitetu organizacyjnego. Sesje były moderowane przez Leszka Kopciucha oraz Tomasza Stefaniuka.

Uczestnicy konferencji reprezentowali ośrodki naukowe z krajów europejskich oraz pozaeuropejskich (Włochy, Belgia, Hiszpania, Szwecja, Litwa, Wielka Brytania, Polska, USA, Chiny, Filipiny, Brazylia).

Wygłoszono następujące referaty: Eugene Kelly (New York Institute of Technology, USA) – *Reason and Sentiment as Sources of Knowledge in Max Scheler*; Dan Shargel (Lawrence Technological University, USA) – *An Enactive Account of Anger and Forgiveness*; Leszek Kopciuch (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej) – *Emotionalism in Value Theory. Selected Issues*; Marielle Antoi-

nette H. Zosa (College of Social Sciences and Philosophy, University of the Philippines, Diliman) – *Mixed Feelings and Values*; Qianqian Yang (Institute of Marxism, Shanghai University, Chiny) – *Beyond the Opposition of Subjectivity and Objectivity in Value: R. B. Perry's Interest Theory as an Integration of the Two*; Yu Pei (Peking University, Chiny) – „*Qīn Qīn*” (*Kinship Intimacy*) as *Intrinsic Value: Emotion and Value in Confucian Relational Ethics*; Pablo Vera Vega (University of La Laguna, Hiszpania) – *The Epistemic Cost of Relativism: From the Erosion of Trust to the Impossibility of Knowledge*; Marta Johansson Werkmäster (Umeå University, Szwecja) i Jakob Werkmäster (Lund University, Szwecja) – *Pass the Buck to Reasons for What? On How to Characterize the Response Component of the Buck-Passing Account of Value*; Franco Manni (Włochy) – *Aristotelian-Thomistic Virtues in Contemporary Conflicts: How Emotions Become Values*; Michael Cholbi (University of Edinburgh, Wielka Brytania) – *On the Very Possibility of an Emotional Relation with Death*; Andrea Sebastiano Staiti (Università di Parma, Włochy) – *Emotions, Judgments, and Values. Revisiting the Relationship between Theoretical and Evaluative Reason*; Andrzej Kapusta (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej) – *Values and Change in the Experience of Transformation*; Alexandre de Lima Castro Tranjan (University of São Paulo, Brazylia) – *The institutional reality of emotions and their role in nationalistic campaigns*; Maryam Vahedi (badaczka niezależna, Belgia) – *Value as „Sheer Dynamic Form”: A Phenomenological-Emotionalist Axiology in Light of Dance*; Tomasz Stefaniuk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej) – *Specificity of Religious Values*; Tingyu Xu (University of Maryland, USA) – *Commitment-based Reasons for Love*; Soofia Lateef (University of California, USA) – *Experiencing Disvalue Through Pessimism*; Jacek Breczko (Uniwersytet Medyczny w Białymstoku) – „*Niecnoty*” *Arystotelesa i wady główne – emocjonalne podłoże zła*; Witold Nowak (Uniwersytet Rzeszowski) – *O tworzeniu domu przez człowieka. Analiza wybranych aspektów zagadnienia*; Paweł Plichta (Uniwersytet Jagielloński) – *Emocje wywoływane wartością dziedzictwa współczesnego Camino de Santiago*; Antoni Płoszczyniec (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej) – *Aksjologiczne aspekty emocji w filozofii Henryka Elzenberga*; Stefan Florek (Uniwersytet Jagielloński) – *Humorystyczne przedstawienia zła jako źródło moralnej dezorientacji – ujęcie neuropsychologiczne i ewolucyjne*; Lucyna Majewska (Uniwersytet Zielonogórski) – *Władysława Witwickiego teoria kratyizmu. Ambicja jako przyczynek do doskonalenia się człowieka*.

Uczestnicy konferencji – z których kilku brało udział w tym cyklu konferencyjnym nie pierwszy raz – prezentowali różne perspektywy badawcze, różne metodologie i podejścia teoretyczne: m.in. podejście fenomenologiczne i analityczne, podejście historyczno-filozoficzne oraz podejście bardziej systematyczne. Rozważane były zarówno najogólniejsze filozoficzne zagadnienia związane z rolą emocjonalności w ujmowaniu wartości, jak również zagadnienia bardziej szczegółowe i praktyczne. Ta różnorodność perspektyw tworzyła dobry grunt dla konfrontacji różnych ujęć i podejść, co stanowiło efektywny sposób na poszerzenie własnego widzenia problematyki ujętej w tytule konferencji. Było też dobrą okazją do tego, by własne rozumienie tej problematyki zmierzyć z pytaniami innych uczestników.

Po raz kolejny okazało się też, że zdalna forma konferencji nie była przeszkodą utrudniającą efektywną komunikację, lecz przeciwnie – umożliwiała ona skuteczną wymianę poglądów i dialog osób pochodzących z różnych, często odległych geograficznie krajów.

Organizatorzy konferencji zapowiedzieli publikację tematycznego numeru czasopisma „Kultura i Wartości” poświęconego tematyce analizowanej w trakcie konferencji. Teksty artykułów opracowanych przez uczestników na podstawie wygłoszonych referatów będą poddane zwykłej procedurze podwójnej anonimowej recenzji. Publikacja numeru tematycznego jest planowana na lipiec 2026 roku. Jednocześnie dr hab. Leszek Kopciuch prof. UMCS ogłosił, że na rok 2026 planowana jest organizacja kolejnej edycji konferencji. Jej tematem będzie kwestia: Racionalność a wartości.

